

Motion till riksdagen 2011/12: MJ376

av **Matilda Ernkrans m.fl. (S)**

Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	1
Förslag till riksdagsbeslut	2
Värdeburen tillväxt för de gröna näringarna	5
Vårt framtida jordbruk	6
Hållbar mat med hög kvalitet skapar jobb.....	6
Starkt djurskydd har ett egenvärde som ger mervärde	9
Genmodifierade organismer	12
Övergödning dödar våra hav	13
Ett hållbart fiske i sikte.....	14
Ett hållbart skogsbruk.....	15
Jakt som en del av naturvården	17

Fel! Okänt namn på

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel enligt uppställning:

Anslag	Regeringens förslag	Anslagsförändring
1:7 Bekämpande av smittsamma husdjurs-sjukdomar	127 349	+10 000
1:8 Ersättning för viltskador m.m.	47 778	+10 000
1:16 Livsmedelsverket	287 794	-90 000
1:21 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 123 451	+180 000
Summa för utgiftsområdet	17 732 511	+110 000

2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2012 för ramanslaget 1:21 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 393 000 000 kr 2013, högst 325 000 000 kr 2014 och högst 272 000 000 kr 2015 och 2016.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om den gemensamma jordbrukspolitiken i EU.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige behöver en långsiktig livsmedelsstrategi som ersätter satsningen Sverige – det nya matlandet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om obligatorisk ursprungsmärkning av alla livsmedel.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas som kan svara på vad samhället kan vidta för åtgärder på kort och medellång sikt för att bevara handlingsfrihet och anpassningsförmåga och som kan överväga om Sverige behöver ett långsiktigt livsmedelssäkerhetsmål.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ge Livsmedelsverket i instruktion att publicera råden om matens klimatpåverkan.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen behöver se över och komplettera reglerna för landsbygdssstöd för biogassatsningar.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en nationell strategi när det gäller den spanska skogssnigeln.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att offentlig verksamhet ska kunna gå före genom att upphandla livsmedel som är producerade med god miljöhänsyn, gott djurskydd eller är ekologiskt framtagna.

Fel! Okänt namn på

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen behöver göra en översyn av systemet för tillsyn av djurskydd och återkomma till riksdagen med en plan för hur djurskyddet ska upprätthållas.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att länsstyrelserna bör få förstärkta resurser för tillsynen av djurskyddet och att detta ska finansieras med att kontrollavgiften återinförs.¹
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör avbryta reformen med privatisering av distriktsveterinärerna.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en lag om märkning och registrering av katter.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen snarast ska meddela hur förslagen i Djursmittsutredningen (SOU 2010:106) ska beredas vidare.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör presentera åtgärder för att hejda smittspridningen av dvärgbandmasken.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillse att en handlingsplan om EHEC kommer på plats i form av ett kontrollprogram.
18. Riksdagen begär att regeringen återkommer till riksdagen med förslag om ändring i djurskyddslagen (1988:534) genom införandet av en ny paragraf (4 a) med följande lydelse: 4 a § Minkar som föds upp för pälsproduktion ska hållas på ett sådant sätt att deras behov av att röra sig, klättra, utöva sitt jaktbeteende och ägna sig åt annan sysselsättning samt av att periodvis vara ensamma kan tillgodoses. Minkar ska dessutom ha tillgång till vatten att simma i. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för hållande av mink för pälsproduktion. Denna lag träder i kraft 1 januari 2013.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen nu inom EU bör framhålla att det finns lokala nationella aspekter som gör att ett EU-land ska kunna säga nej till odling av enskilda GMO-grödor också av miljö- och hälsoskäl.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återinföra skatten på kväve och kadmium i handelsgödsel.²
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om regionalisering av förvaltningen av fiskbestånden och om att regeringen bör sträva efter att i EU skaffa mandat för regionala beslut i Östersjön.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om EU:s fiskeavtal med tredjeländ, FPA.

Fel! Okänt namn på

23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om dumpningsförbud i fiskesektorn.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ett regelverk som styr fisket så att för stor bifångstandel av en hotad art begränsar fiskemöjligheten av målarten.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om begränsningar av fisket på ål och hälleflundra.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör pröva ett system där museloddlare ersätts för sina miljöinsatser.
27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om krav på större handlingskraft och fler initiativ från regeringens sida för att hejda övergödningen av haven.
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör prioritera skydd och skötsel av den svenska skogen.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en översyn av skogsvårdslagen behöver göras i syfte att åter jämställa skogsvårdslagens miljömål och produktionsmål.
30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett system med någon form av sanktion för de skogsägare som gravt missköter sina åtaganden bör övervägas.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen måste vidta åtgärder som ökar de skogsvårdande insatserna gallring, röjning och återplantering.
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Skogsstyrelsen bör fortsätta sitt arbete som expertmyndighet åt regeringen, som rådgivare åt skogsnäringen och som främjare av skogsvårdslagen.
33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om projekt som leder till bevarandet av tallbeståndet i Sverige.
34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att långsiktigt trygga fjälljaksreformens fortbestånd samt att i anslutning till detta ompröva bestämmelserna i 3 § rennäringsförordningen i syfte att återgå till regleringen så som den var utformad före den ändring som regeringen beslutade våren 2007.
35. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om den nya älgförvaltningen.

¹ Yrkande 12 hänvisat till KU.

² Yrkande 20 hänvisat till SkU.

Värdeburen tillväxt för de gröna näringarna

För oss socialdemokrater är målet med politiken för de gröna näringarna att se till att Sverige har en livskraftig produktion av mat, bioenergi, foder etc. som kan konkurrera i omvärlden. Därför är det viktigt att aktivt politiskt arbeta med de svenska mervärdena. Det kallar vi värdeburen tillväxt för de gröna näringarna.

Om svenska produkter ska tilltala konsumenterna måste de ha generella kvaliteter som gör att det faktum att något är tillverkat i Sverige också innebär att varan har ett konkret ökat marknadsvärde.

Vi menar att i den hårda internationella konkurrensen är det så vi säkrar tillväxt och arbetstillfällen i de gröna näringarna.

Vi har högre ambitioner för den svenska exporten av livsmedel. För att nå längre menar vi att nyckeln är att stimulera näringens arbete med att utveckla varumärken, produkter och identitet. Att övergripande lansera ”Matlandet Sverige” som regeringen gör anser vi inte är ett framgångskoncept. Istället behöver näringen lära av de framgångsfaktorer som finns i den svenska livsmedelsexporten och hitta sammanhang och produkter som har en utvecklingspotential. En värdeburen tillväxt innebär politisk styrkraft och ambition. Inte tunna politiska löften och spel för gallerierna.

För att en livsmedelsprodukt ska få ett generellt ökat värde måste politiska initiativ som håller sig inom spelreglerna för den öppna europeiska marknaden antas. Där har djurskyddet varit en viktig del men också en förändrad kemikalieanvändning. Att urholka dessa politikområden är att urholka det svenska mervärdet och också den långsiktiga svenska konkurrenskraften. Vi anser att sänkta kostnader för de svenska lantbrukarna till priset av minskade mervärden på lång sikt kommer att hämma de svenska produkternas konkurrensförmåga.

Lika viktigt som att odla mervärdena är att synliggöra för konsumenterna vilka produkter som är svenska – både i livsmedelsbutiken och i restaurangen. Vi vill ha en obligatorisk ursprungsmärkning och menar att regeringen i alla sammanhang bör arbeta för en förbättrad märkning. Det handlar inte bara om produktens ursprung utan också om vilka tillsatser som finns. I flera fall innebär detta att tydliggöra de svenska mervärdena men också en rimlig konsumentinformation. Nyligen beslutade Europaparlamentet om större frihet för medlemsländerna att tillåta ursprungsmärkning av livsmedel.

Vi känner en stor oro när förtroendet för de svenska mervärdena bland konsumenterna sjunker. Detta kan till exempel ske när brott mot djurskyddsreglerna exponeras i medier. Därför är den svenska djurskyddskontrollen väsentlig för att mervärdena, och på så sätt den värdeburen tillväxten, ska skyddas.

För fisket har den socialdemokratiska politiken alltid handlat om att långsiktigt säkra den svenska fiskenäringen. Det gör att vi inte har gjort någon skillnad mellan politik för fisken och för fisket. En hållbar förvaltning av de svenska fiskebestånden är en förutsättning för att vi ska kunna behålla fiskenäringen. Överutnyttjande gynnar ingen och leder, vilket vi sett i t.ex. Öster-

Fel! Okänt namn på

sjön, till obalans i ekosystemen. Vi vet att i vissa bestånd i världen har överutnyttjande lett till att dessa bestånd permanent kraschat.

Vårt framtida jordbruk

Vi är eniga med regeringen om att EU:s inkomststöd till jordbruket bör avskaffas. 43 miljarder euro av Europas skattepengar kan användas till annat. Men i den uppfattningen står i dag den svenska regeringen ensam bland EU-länderna. Diskussionen kommer att handla om andra saker och vi menar att regeringen inte ska förhålla sig passiv. Istället ska Sverige driva att jordbruksstödet i CAP:s första pelare ska omdirigeras till kollektiva nyttigheter i så stor utsträckning som möjligt. De viktigaste av dessa är att värna den biologiska mångfalden, höja vatten- och luftkvalitet och insatser för att hantera klimatförändringarna. Vi vill också göra stödet mer rättvist genom att sätta ett tak på stödet till stora jordbrukare och att omdirigera från jordägaren till det aktiva lantbruksföretaget.

Vi menar också att reformen av CAP ska bidra till EU:s 2020-strategi om stärkt konkurrenskraft och tillväxt. Det handlar om att få fram pengar till investeringar som skapar tillväxt och uppnår klimatmålen, även forskning och utveckling. Vi är övertygade om att det även i fortsättningen behövs stöd till landsbygdsutveckling i CAP:s andra pelare för att fullfölja den framgångsrika diversifieringen av näringslivet på landsbygden.

Ett problem med jordbrukspolitiken i EU har varit att den motverkat global fattigdomsbekämpning. Jordbrukare i utvecklingsländer har inte kunnat konkurrera med lantbruket i EU. Därför måste utvecklingsdimensionen och det internationella ansvaret in i jordbrukspolitiken och som en konsekvens av det bör exportsubventioner avskaffas.

Hållbar mat med hög kvalitet skapar jobb

Sverige behöver en långsiktig livsmedelsstrategi för vilken matproduktion som ska ske i Sverige och hur den kan anpassas till klimatåtaganden och klimatförändringarna. Den svenska livsmedelsproduktionen fortsätter att minska i förhållande till konsumtionen. Sverige står inför ett allvarligt problem med vår självförsörjningsgrad i en värld där efterfrågan på livsmedel hårdnar. Inget EU-land har så låg självförsörjningsgrad som Sverige. Konkurrensen om marken hårdnar också när energiproduktionen i större utsträckning måste ske här hemma.

Men en livsmedelsstrategi behöver också utformas i ljuset av att vi stödjer en fri marknad och minskade subventioner.

Vår slutsats av detta är att lyfta fram de svenska konkurrensfördelarna både på den inhemska marknaden och på exportmarknaden.

En ny utredning bör tillsättas som kan svara på vad samhället kan vidta för åtgärder på kort och medellång sikt för att bevara handelsfrihet och anpass-

ningsförmåga. Den bör också överväga om Sverige behöver ett långsiktigt livsmedelssäkerhetsmål.

Snabba förändringar på världsmarknaden har gett landets svinuppfödare akuta lönsamhetsproblem. Regeringen föreslår som svar sänkta kontrollavgifter för den statliga veterinärkontrollen vid slakterierna. Men den dåliga konkurrensen i den svenska slakteribranschen gör att vi anser att det är tveksamt om de 90 miljoner som regeringen satsar verkligen ger avsedd effekt. Det råder stor osäkerhet om denna statliga subvention kommer att komma bonden och konsumenterna till del. Vi vill därför avvisa sänkningen av kontrollavgiften för den statliga veterinärkontrollen vid slakterierna.

Regeringen lägger nu också fram ett förslag om en djurvälståndersättning som kan betalas ut via EU:s landsbygdsprogram till grisuppfödarna. En sådan innebär att en uppfödare som vidtar djurvälståndsåtgärder som går utöver svensk lagstiftning får en ersättning. Denna lösning har dubbel effekt eftersom den förutom förbättrad lönsamhet också förhindrar urvattning av det svenska mervärdet, och vi står därför bakom förslaget. Men däremot ser vi allvarligt på att regeringen finansierar förslaget genom att sänka miljöersättningarna i landsbygdsprogrammet eftersom det kan få konsekvenser för biologisk mångfald på landsbygden. Miljöersättningarna går till hagmarker, våtmarker m.m. Ytterst kan sänkningen av anslaget drabba mervärdet av svensk mat, menar vi. Därför vill vi återföra till anslaget för miljöersättningarna de 45 miljoner per år i svensk egenfinansiering som djurvälståndersättningen kostar. Detta ger ökade medel för miljöersättningar, jämfört med regeringens förslag, med 90 miljoner.

Exportsatsningar

Den satsning som regeringen genomför under namnet ”Sverige – det nya matlandet” bör enligt vår mening omvärderas och ersättas med ett arbete för att ta fram en långsiktig livsmedelsstrategi. Den beskrivning av satsningen som regeringen publicerat är i princip fri från nya åtgärder för att nå målen med satsningen – istället räknas aktiviteter upp som i mångt och mycket kan sägas vara en del av de normala uppgifterna på Landsbygdsdepartementet. Råvaror som det vilda köttet, svamp och bär nämns. Men i de flesta fall är detta knappast varor där det går att öka produktionen för export eller som kan ge fler arbetstillfällen. Djurskyddet nämns som en viktig del av satsningen men samtidigt har regeringen inte presenterat åtgärder som stärker djurskyddet utan istället har en politik förts som minskat kontrollerna. Även ekologisk produktion nämns som en viktig del men sanningen är att regeringen sänkt ersättningarna och att antalet certifierade odlare har minskat. Att skatten på handelsgödsel tagits bort lyfts fram som positivt för primärproducenterna men att reformen riskerar öka halten av kadmium i den svenska maten kan knappast innebära en förbättrad kvalitet som är förenlig med satsningens syften.

Vi delar regeringen syn att det behövs insatser för att öka livsmedelsexporten men dessa bör skötas av dem som är experter på det, det vill säga de vanliga exportfrämjande instanser som regeringen har till sitt förfogande. Istället för Matlandet Sveriges missriktade PR-insatser behöver vi satsa på att eta-

Fel! Okänt namn på

blera varumärken och utveckla specifika produkter som kan nå framgång på den internationella marknaden. Ett exempel är Västerbottenost vars produktion nu ökar kraftigt efter exportframgångar, och det har skapat tryggare försörjning och arbetstillfällen för Västerbottens mjölkbönder.

Information till konsumenterna

Vi är kritiska till att regeringen i september 2011 stoppade utgivningen av Livsmedelsverkets information om matens klimatpåverkan, trots att råden redan har anpassats till den kritik som kommit från EU-kommissionen. Vi anser att det är rimligt och viktigt att en svensk myndighet med ansvar för livsmedelskonsumtion informerar om den klimatpåverkan som vår konsumtion har. De meddelanden som EU-kommissionen utgett nyligen på klimatområdet slår fast att klimatfrågan är den största utmaningen som unionen står inför. Därför menar vi att regeringen bör ge verket instruktioner att publicera de reviderade råden.

De svenska konsumenterna efterfrågar en ökad kännedom om matens ursprung. Det är också ett kvitto på att de svenska mervärdena är reella och att de ligger bakom att många svenska konsumenter föredrar svenskproducerad mat. Vi menar också att regeringen bör sträva efter att inom EU-reglernas ramar öka kraven på information till konsumenterna, också på restaurang. Ett exempel är samarbetet inom branschen för att ta fram en enhetlig symbol för svenskproducerat kött som branschen frivilligt kan använda för att lyfta fram det svenska mervärdet. En sådan är snart på plats. Vi menar att regeringen mer aktivt bör driva och stötta sådana överenskommelser. Vi vill se en obligatorisk ursprungsmärkning av alla livsmedel.

Ekologisk produktion

Ett mervärde som under den de borgerliga regeringsåren tappat i stöd är den ekologiska produktionen. Vi menar att detta är olyckligt dels eftersom Sverige skulle kunna ha konkurrensfördelar inom EU på detta område om det utvecklades och dels eftersom den svenska inhemska efterfrågan på ekologiska produkter växt starkt men den har inte kunnat följas upp av ökad tillgång på ekologiska produkter. Oroande är också att antalet ekologiska jordbrukare minskar. Enligt riksdagens utredningstjänst¹ har antalet lantbrukare anslutna till miljöersättningen för ekologisk produktion minskat och stödet inom landsbygdsprogrammet har minskat från 587 miljoner 2006 till 500 miljoner 2009. En anledning är de förändrade miljöersättningarna för ekologisk produktion av vall. Det marknadsfrämjande stöd som tidigare fanns har avskaffas och delvis flyttats över till Matlandet Sverige-satsningen.

Vi vill tillföra 25 miljoner till anslaget ”Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur” för att främja produktion och konsumtion av och handel med ekologiska produkter. Vi socialdemokrater har som mål att 30 procent av marken ska vara ekologiskt odlad 2020. Det kräver ett större engagemang.

¹ ”Uppföljning av ekologisk produktion och offentlig konsumtion” 2010/11: RFR1.

Offentlig verksamhet ska gå före genom att upphandla ekologiska livsmedel och därmed bidra till ökad efterfrågan på ekologiska produkter. Goda exempel finns. Exempelvis Örebro läns landsting som 2010 nådde 27,7 procent ekologiska livsmedel. Landstinget serverar 1 miljon portioner mat om året och har som ledstjärna att maten ska vara god, varierad, näringsriktig och hälsosam. I Örebro läns landsting ses maten som ett verktyg för att behålla hälsa, livsglädje och social gemenskap – att god och ekologisk mat spelar en viktig roll för patienthälsan.

Biogas i lantbruket

Lantbruket är nästa utmaning för biogasen och den omställningen har bara börjat. Det finns idag stödmöjligheter via landbygdsprogrammet, men företagaren måste själv stå för tillkommande infrastruktur, som ledningar till uppgraderingsanläggningar m.m. För många lantbrukare har detta blivit ett hinder för att satsa på nya anläggningar, och vi menar att regeringen behöver se över och komplettera reglerna för landsbygdsstöd för biogassatsningar för att tillgodose detta så att inte utvecklingen av biogasproduktionen i jordbruket riskerar att stanna upp. I det förslag som regeringen nu bereder av förändrat landsbygdsprogram ökas också anslaget för biogas, vilket bör möjliggöra en sådan regeländring. Det är av stor vikt att detta kommer på plats.

Skador orsakade av sniglar

Den spanska skogssnigeln har funnits i Sverige i 30 år och orsakar nu skador i trädgårdar och odlingar. Grundorsaken till problemen är att det saknas naturliga fiender som kan balansera snigelns stora förökningsförmåga.

Våra grannländer har engagerat sig i forskning, information och bekämpning av den spanska skogssnigeln. Men i Sverige har snigelproblemet bedömts som mindre viktigt därför att det tidigare bara har berört fritidsodlare och för att det inte har presenterats några tillräckligt intressanta forskningsprojekt för forskningsråd och liknande finansiärer. I Sverige görs inga vetenskapliga försök beträffande bekämpning.

Mot bakgrund av att såväl yrkesmässig odling som fritidsodling kan förväntas få växande problem i framtiden med den spanska skogssnigeln och att hittills otillräckliga åtgärder vidtagits från svensk sida, bör riksdagen till regeringen påtala behovet av en nationell strategi beträffande den spanska skogssnigeln. En sådan strategi bör innefatta både internationellt erfarenhetsutbyte och inhemska försök med bekämpning. Vidare bör ingå information till yrkesodlare och fritidsodlare och även en bättre övervakning av snigelns fortsatta spridning.

Starkt djurskydd har ett egenvärde som ger mervärde

Djurskydd och djurs välfärd är en viktig fråga för oss socialdemokrater och ett område där Sverige behöver intensifiera sitt arbete. Att behandla djuren väl är ett etiskt ansvar som vi har. Sverige har haft som ambition att vara

Fel! Okänt namn på

världsledande på djurskydd, något som vi de senaste åren kommit längre bortifrån. För att stärka det svenska djurskyddet måste ytterligare åtgärder vidtas och efterlevnaden av den svenska djurskyddslagen säkerställas. Ambitionen ska också vara att stärka skyddet för djur utanför Sveriges gränser.

Försvara mervärdet

Det svenska djurskyddet är en viktig del av det svenska mervärdet. Därför är det oerhört viktigt att regeringen upprätthåller och försvarar ett gott djurskydd för att svenska livsmedel även i fortsättningen ska ha en bra konkurrenssituation på den svenska marknaden.

Men det räcker inte med att ha ett bra regelverk för att försvara det svenska mervärdet. Det behövs också en stark tillsyn som förhindrar att allmänhetens förtroende för mervärdet urholkas när enskilda undantag på brott mot de svenska reglerna lyfts fram och av allmänheten uppfattas som bilder av hur det svenska djurskyddet bedrivs generellt. Sådana exempel kan orsaka skador på varumärket ”svensk mat” som får omfattande och långtgående konsekvenser för arbetstillfällena på landsbygden. Därför behöver vi en stark djurskyddstillsyn i Sverige.

När djurskyddskontrollen överfördes till länsstyrelserna var det en underfinansierad reform. På många ställen görs idag inga planerade kontroller och vissa länsstyrelser har inte ens resurser till de akuta kontrollerna. Vi menar att regeringen omgående behöver göra en översyn av systemet och återkomma till riksdagen med en plan för hur djurskyddet ska upprätthållas. Länsstyrelserna bör få förstärkta resurser och vi menar att kontrollavgiften ska återinföras för att finansiera en ökad tillsyn.

En del i problemet är den privatisering av distriktsveterinärverksamheten som regeringen genomförde, vilken riskerar leda till stora problem i områden med låg djurtäthet som kan stå helt utan veterinärer. Regeringen bör därför avbryta reformen och åter göra distriktsveterinärerna och smittskyddet till en angelägenhet för det allmänna.

Djurens hälsa måste prioriteras tydligare

Vi är oroliga för hur förslagen i regeringens djursmittsutredning SOU 2010:106 kommer att påverka de svenska mervärdena om de genomförs av regeringen. Om, som utredaren föreslår, stora delar av de kostnader som idag klaras av staten flyttas över på djurägarna kan detta leda till att företag med små marginaler tvingas vänta för länge med att slå larm om sjukdomar som misstänks ha uppkommit i besättningen. Vi tror att det system som idag råder är en bra investering för att skapa trovärdighet och mervärde till svenska livsmedel. Den oro som idag finns i näringen för att förslagen i utredningen kommer att bli lagstiftning behöver klaras ut och vi uppmanar därför regeringen att snarast meddela hur förslagen i utredningen ska beredas vidare. Annars riskerar vi att investeringar stoppas och satsningar på djurhållningen i Sverige uteblir i avvaktan på besked från regeringen. Det kan skada den svenska konkurrenskraften i livsmedelssektorn.

Fel! Okänt namn på

Vi är oroliga för att regeringen tycks ha gett upp kampen mot dvärgbandmasken sedan denna parasit konstaterades hos svenska vilda djur. Vi anser inte att det är dags att ge upp kravet att alla hundar som kommer till Sverige ska avmaskas bara för att ett fåtal fall konstateras. Istället borde regeringen presentera krafttag för att hejda smittspridningen.

Även i frågan om spridningen av EHEC-bakterien saknas åtgärder från regeringen. Barn och föräldrar ska inte behöva vara oroliga för att smittas av maten man äter. Som matkonsument ska man kunna vara trygg. Det finns inga genvägar utan regeringen måste ta livsmedelssäkerheten och djursmitta på större allvar. Det är grunden för vår folkhälsa. Den handlingsplan mot EHEC som lades fram av flera myndigheter 2008 har inte lett till något intresse från regeringens sida och inte heller har regeringen redovisat några alternativ till myndigheternas förslag på åtgärder. För att effektuera denna plan samt stärka djursmittskyddet generellt vill vi förstärka anslaget Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar med 10 miljoner.

Mer djurvänlig minkuppfödning

År 2006 lade den socialdemokratiska regeringen fram proposition ”2005/06:197 Skärpta djurskyddskrav för minkuppfödning”. Propositionen avlogs av riksdagen.

Näringslivet utlovade då att själv införa förbättringar före 2010. Men idag är minkarnas situation oförändrad. Burarna och rutinerna på farmarna ser likadana ut som 2006. I nya vetenskapliga studier, bl.a. publicerade i *Applied Animal Behaviour Science* i december 2009, visar forskare från Sveriges lantbruksuniversitet att 70 procent av 150 minkhonor på två farmar utförde stereotypa beteenden, oavsett om de hade berikningsföremål eller inte. Dessa upprepade beteendemönster är en väl dokumenterad och allmänt erkänd indikation på att ett djur inte får utlopp för viktiga naturliga beteendebestånd.

Djur hanterar stress på två olika sätt. De aktiva stresshanterarna hanterar sin frustration genom utåtriktade beteenden, t ex stereotypa rörelser, medan de passiva stresshanterarna reagerar med inaktivitet. Studier från Danmark har visat högre halter av stresshormoner hos de minkar som är inaktiva än hos dem som utför stereotypier. De svenska studier som gjorts har inte tagit passiva stresshanterare i beaktande och inte heller mätt halter av stresshormoner hos djuren. Situationen kan därför vara ännu värre än vad endast siffrorna över stereotypa beteenden ger uttryck för.

En sammanställning av djurskyddsinspektioner på minkfarmar som presenterades av Jordbruksverket i augusti 2010 visade bl.a. att 85 procent av farmarna saknade enkla föremål för sysselsättning i burarna, trots att detta är ett uttalat krav sedan många år tillbaka enligt Jordbruksverkets föreskrifter. Näringslivet har alltså inte visat sig villig att leva upp till ens enkla, billiga berikningsåtgärder trots att det redan är ett tydligt krav. Sammanställning visade också att 28 procent av farmarna saknade tillstånd för sin verksamhet, skadade och sjuka djur fanns på de flesta farmar och många gånger fick de ingen särskild vård eller behandling. Journaler över dödsfall saknades på minst 41 procent av farmarna. Andra vanliga anmärkningar gällde olaglig kadaver-

Fel! Okänt namn på

hantering, felaktiga avlivningsmetoder, trasiga och smutsiga burar, överbeläggning i burarna samt smutsiga och döda djur.

Den svenska minknäringen har således inte med frivilliga medel genomfört någon förändring samtidigt som det vetenskapliga underlaget över minkarnas situation har tydliggjorts. Därför föreslår vi att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om att införa en ny paragraf i djurskyddslagen (1988:534) med följande lydelse:

4 a § Minkar som föds upp för pälsproduktion ska hållas på ett sådant sätt att deras behov av att röra sig, klättra, utöva sitt jaktbeteende och ägna sig åt annan sysselsättning samt av att periodvis vara ensamma kan tillgodoses. Minkar ska dessutom ha tillgång till vatten att simma i. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för hållande av mink för pälsproduktion.

Denna lag träder i kraft 1 januari 2013.

Skydda våra husdjur

Huskattens status är låg och även i regeringens proposition om tillsyn av hundar och katter märks ett ointresse för katter. Vi menar att katterna borde ha ett stärkt skydd, dessutom finns det stora problem i många delar av landet med katter som inte har någon ägare. Vi behöver en lag om märkning och registrering av katter och regeringen bör tillsätta en utredning för att ta fram ett nytt lagförslag.

Genmodifierade organismer

I alla tider har människan utvecklat grödor som ger större avkastning. GMOTEKNIKEN skulle kunna skapa nya sorter som minskar trycket på jordbruksmarken när världens befolkning växer och därigenom ger ökad social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Tyvärr har utvecklingen fokuserat på andra egenskaper hos växterna.

Vi är mycket oroade över den användning som GMO-tekniken idag har när det gäller kopplingen till bekämpningsmedel. En GMO-gröda kan tvinga odlaren att använda en viss typ av bekämpningsmedel. Det ökar risken för att ogräs och skadedjur utvecklar resistens mot bekämpningsmedlet, vilket tvingar fram ökad användning av bekämpningsmedel. Också GMO som tagits fram för att avsöndra insektsgifter kan vara problematiska ur ett biologiskt mångfaldsperspektiv.

Idag görs en vetenskaplig bedömning inom EU för att säkerställa en GMO-grödans miljö- och hälsoaspekt. Men vi menar att regeringen nu inom EU bör framhålla att det finns lokala nationella aspekter som gör att ett EU-land ska kunna säga nej till odling av enskilda GMO-grödor också av miljö- och hälso-skäl. Dessa lokala aspekter kan vara situationen för den biologiska mångfalden i enskilda länder och hur det ekologiska jordbruket bedrivs i landet. Det kan handla om vilken utvecklad resistens som finns i ett enskilt medlemsland mot t.ex. Round-up, det kan handla om områden i landet där skador på biolo-

giska mångfalden lett till ekologisk obalans. Det kan också handla om hälsoaspekter kopplat till bekämpningsmedel. Avslutningsvis kan det röra strukturen på jordbruket där exportmöjligheter av ekologiska livsmedel hotas om risken för inblandning av GMO ökar.

Övergödning dödar våra hav

Näringsämnen från jordbruk och avlopp övergöder haven, vilket resulterar i att mängden organiskt material (såsom alger och växtplankton) ökar. Resultatet blir syrebrist och slutligen döda bottenar. Övergödningen leder även till igenvuxna vikar och krympande vattenytor. Odlingsfria zoner mot angränsande vattenmiljöer bör därför inrättas. Detta har så stor betydelse för den hotade vattenmiljön att det berättigar till införande av en lagstiftning om skyddszoner av odlingar nära vattnet.

Förutom jordbruket bidrar också skogsbruket, trafiken, industrierna och hushållen till föroreningarna. Det krävs en sammanhållen och mer ambitiös politik för att klara de stora miljöproblemen i våra hav. Vi efterlyser större handlingskraft och fler initiativ från regeringens sida, inklusive användning av relevanta EU-bidrag för att det av riksdagen beslutade miljö kvalitetsmålet Ingen övergödning ska uppfyllas.

Förutom de satsningar som måste göras för att stoppa utsläppen vid källan, bör satsningar göras på andra reningsmetoder. Odling av blåmusslor har visat sig vara mycket effektiv både ur ekologisk och ur ekonomisk synvinkel. Regeringen bör pröva ett system där musselodlare ersätts för sin miljöinsats på samma sätt som odling av fångstgrödor på land. Ersättningen skulle baseras på mängden producerade musslor. Ersättningen som beräknat på dagens produktion skulle kräva en budget på 2 miljarder kan finansieras genom omfördelning inom anslaget 1:2 Åtgärder för havs och vattenmiljö. Detta skulle också gynna odlingen av musslor för foderändamål och därmed minska fisket av foderfisk, vilket gynnar den biologiska mångfalden i havet.

Skatt på handelsgödsel

Den borgerliga riksdagsmajoriteten har avskaffat skatten på handelsgödsel. Detta trots att regeringen själv bedömer att utsläppen av kväve kommer att öka. Ju billigare handelsgödsel desto mindre nyttjande av stallgödsel visar statistiken. I betänkande SOU 2003:9 kan man läsa att skatten på handelsgödsel har minskat kväveurlakningen från åkermark. Vi konstaterar att frivilligt minskad kvävegödsling, frivilligt anlagda våtmarker och frivilligt ökade fångstgrödor, i kombination med slopad kväveskatt, inte kan ge de resultat för minskad övergödning som vi önskar.

Vi tycker att principen om att förorenaren ska betala bör gälla. Därför föreslår vi att handelsgödselskatten återinförs. Skatten var konstruerad både efter halten av kväve och efter halten av kadmium. Kadmiumskatten bidrog till att tillförseln av kadmium till åkermark minskade eftersom tillverkarna ansträngde sig för att minska kadmiumhalten. De bidrog således till minskade

Fel! Okänt namn på

risker för negativa hälsoeffekter. Handelsgödsel bidrar också till klimatförändringarna eftersom den orsakar utsläpp av dikväveoxid (lustgas) som är en 300 gånger starkare växthusgas än koldioxid. En skatt på handelsgödsel minskar således på kort sikt trycket på andra styrmedel, t.ex. inom trafiksektorn, för att uppnå de svenska klimatmålen.

När den socialdemokratiska regeringen införde skatten infördes en ”återföring” av skatten för att kompensera näringen. När den borgerliga regeringen avskaffade skatten från den 1 januari 2010 fanns återföringen kvar. Men nu vill den avskaffa återföringen och minska anslaget inom landsbygdsprogrammet med 110 miljoner. För oss socialdemokrater finns det en poäng med att använda medel från miljöstyrmedel till investeringar, vilka också leder till minskade utsläpp. Då kan våra åtgärder få dubbel effekt. Vi vill således, eftersom vi föreslår ett återinförande av handelsgödselskatten, behålla återföringen. Det är emellertid viktigt att investera i åtgärder som minskar utsläppen av kemikalier, växthusgaser och övergödande ämnen i jordbruket. Det stärker också jordbrukets konkurrenskraft och främjar det svenska mervärdet. Det kan handla om utbildningar, metodutveckling etc. som minskar kväveanvändningen, kemikalieanvändningen och stärker jordbrukets roll som producent av förnybar energi. En möjlighet är att förstärka befintliga anslag i landsbygdsprogrammet för biogasstöd.

Ett hållbart fiske i sikte

EU:s gemensamma fiskepolitik är just nu i omdaning inför 2013 då ett nytt regelverk ska sjösättas. Ett gemensamt förhållningssätt till regleringar av fisket inom unionen anser vi är nödvändigt. Att EU:s fiskeflotta anpassas till de fiskemöjligheter som finns inom EU:s fiskevatten är en självklarhet. Att fisket ska bedrivas på ett hållbart sätt oavsett var det sker är lika självklart.

Vi menar att en regionalisering av förvaltningen skulle vara önskvärd, dvs ett ökat lokalt ansvar för förvaltning och regler utifrån de planer som har fastlagts av rådet och parlamentet. Vi menar att Östersjön vore ett bra område att inleda försök kring denna nya modell. Här finns en fastlagd förvaltningsplan där forskning och politik är eniga om fiskenivåerna och hållbara beståndsnivåer. Regeringen bör sträva efter att i EU skaffa mandat för regionala beslut i Östersjön.

Frågan om dumpningsförbud bör noggrant analyseras och utredas. Frågan är komplex eftersom olika förutsättningar råder beroende på vilka arter som fisket bedrivs efter och om fisket är ett blandfiske eller inte. För pelagiskt fiske på t.ex. sill och makrill är det mycket lätt att genomföra ett dumpningsförbud och detta kan göras omedelbart utan några större problem. För andra arter behövs ett utökat regelverk som måste diskuteras fram.

Fiske i tredjeland

EU:s gemensamma fiskeripolitik möjliggör utnyttjande av fattiga länders fiskebestånd genom avtal, s.k. FPA. Dessa tecknas nästan uteslutande med

Fel! Okänt namn på

utvecklingsländer i tropiska och subtropiska vatten. I dessa avtal överför avtalsländerna fiskemöjligheter till EU mot ekonomisk ersättning. Avtalen innehåller oftast olika delar där viss ekonomisk ersättning ska gå till landet så att det kan stärka kontrollen samt utveckla den egna fiskeindustrin. Den andra delen är en riktad ersättning för respektive fiskemöjlighet.

Det fiske som EU bedriver med dessa avtal som grund förstör inte bara havsmiljön utan även livsvillkoren för lokalbefolkningen som blir bestulna på såväl livsmedel som arbetstillfällen. Vi anser att regeringens ståndpunkt ska vara att EU ska stödja dessa länders utveckling inom fiskesektorn så att de slipper utnyttjas men att EU måste avstå att nyttja fiskerätter fram till den dag då dessa länder har en fiskekontroll och förvaltning som motsvarar de krav vi ställer på oss själva. Avtalen måste baseras på folkrättsliga principer och respekt för invånarna i avtalsländerna. EU:s framtida fiskeriavtal ska garantera att fisket i tredjeländers vatten sker på verkliga överskottsresurser.

Hotade arter

Det är nödvändigt att få fram förvaltningsplaner för samtliga hotade arter och på alla arter som är kommersiellt fiskade. I Västerhavet sker det ett blandfiske där hotade arter, bl.a. torsk, fångas som bifångst. Här är det viktigt att det skapas ett regelverk som styr fisket i områden så att för stor bifångstandel av en hotad art begränsar fiskemöjligheten av målarten.

Hälleflundra är starkt hotad och klassas som rödlistad av Artdatabanken. Det finns emellertid inga kvoter eller regleringar för arten inom den gemensamma fiskeripolitiken i EU. Fisket på arten har ökat och Fiskeriverket införde för en tid sedan stopp på fiske under lekperioden. Vi anser att ytterligare begränsningar behövs för att arten ska kunna återhämta sig i de svenska vattenen.

Ålen är en art som är starkt hotad. Sverige har genomfört åtgärder i syfte att uppnå en halvering av fisket. Nu har Havs- och vattenmyndigheten förslagit om ytterligare begränsningar som vi anser är nödvändiga. Vi anser att de specialtillstånd som nu finns för ålfiske behöver ses över för att bättre freda arten, återhämta beståndet och för att de åtgärder som nu genomförs för att skydda artens lekområden i Sargassohavet ska hinna ge effekt. Irland och Nederländerna har redan infört ett stopp och Sverige bör arbeta för att ett generellt stopp införs i hela EU. De ekonomiska konsekvenser för yrkesfiskaren som kan bli följden av nödvändiga politiska beslut måste beaktas.

Ett hållbart skogsbruk

Ner över Skandinavien sträcker sig en kil av tajgan som bildar ett unikt skogsområde med en rik biologisk mångfald värdefull för hela världen. Samtidigt är skogen en viktig naturresurs med vilkens hjälp vi byggt upp den svenska välfärden och som fortfarande är bas i svensk sysselsättning framför allt i regioner där andra jobb blir svårare och svårare att få.

Fel! Okänt namn på

Skogen ska förvaltas i balans mellan naturvårdsintresset, arvet vi har att lämna vidare och naturresursen som ger sysselsättning till tusentals. Denna ”samregim” mellan naturvård och skogsbruk är en skör balans. Vi menar att den borgerliga regeringen äventyrar denna tradition.

Regeringen behöver prioritera skydd och skötsel av den svenska skogen. Det behövs också åtgärder som stimulerar till ett mer miljövänligt skogsbruk, och statens resurser för att köpa in och bevara värdefull natur i syfte att bevara den biologiska mångfaldens måste öka.

En ny översyn av skogsvårdslagen behöver göras för att åter jämställa skogsvårdslagens miljömål och produktionsmål.

Framtidens skogsbruk kommer förmodligen att vara mer inriktat på att producera bioenergi. Vi menar att den svenska skogen har en betydelsefull uppgift i miljö- och klimatarbetet.

Grunden för den skogspolitik som bedrevs fram till regeringsskiftet 2006 – och som beslutades av en enig riksdag 1993 – bygger på principen om omsorg gentemot kommande generationer. Skogen ska vårdas och nyttjas så att vi alla, barn, barnbarn och barnbarnsbarn, får del av dess nyttigheter. Skogsägarna gavs i riksdagsbeslutet ett övergripande ansvar. De ska praktiskt och ekonomiskt ansvara för skogsbruket, i kombination med att de får en ökad frihet för hanteringen av den enskilda skogstillgången. 1993 års beslut tog också upp vårt internationella ansvar, i enlighet med FN:s stadgar om hållbart brukande av alla typer av skogar. Som en av världens främsta skogsnationer, och den största inom EU, bör Sverige vara en internationell föregångare. Vi har en pedagogisk uppgift i arbetet för ett globalt långsiktigt hållbart skogsbruk.

Skog och skogsmark är en nationell tillgång, likaväl som en internationell sådan. Skogen ska skötas så att den långsiktigt och uthålligt ger god avkastning, samtidigt som den biologiska mångfalden behålls och hänsyn till andra allmänna intressen tas. Skogens framtida uppgift som kolsänka måste diskuteras. En viktig fråga för vår skogspolitik är hur tillväxten ska öka utan att miljöhänsynen minskar. Avvägningen mellan de två jämställda skogspolitiska målen, miljömålet och produktionsmålet, har stor betydelse. Här behövs rådgivning, vidgad kunskap och utökad forskning, inte minst vad det gäller riskerna med de stormar som uppstår i klimatförändringarnas spår.

Vi menar att delar av den produktiva skogen ska skötas med en särskild miljöhänsyn. Därutöver finns ett generellt behov av skogsvårdande insatser. Skogsvården måste förbättras på ett mer konstruktivt sätt än vad regeringen förmår. Många skogsägare uppfattar t.ex. inte kraven i skogsvårdslagen som tillräckligt skarpa. Detta leder till att återväxten blir mindre. Regeringen måste vidta åtgärder som ökar de skogsvårdande insatserna gallring, röjning och återplantering.

Skogsstyrelsens inventering visar att ungefär en fjärdedel av alla avverkningar inte når upp till lagens nivå. Vi anser att regelefterlevnaden vid avverkning måste öka och bättre stöd ges till skogsägaren inför avverkning för att minska miljöpåverkan. Vi anser att ett system med någon form av sanktion för de skogsägare som gravt missköter sina åtaganden bör övervägas.

Fel! Okänt namn på

Skogsstyrelsen bör fortsätta sitt arbete som expertmyndighet åt regeringen, som rådgivare åt skogsnäringen och som främjare av skogsvårdslagen. Regeringens avveckling av Skogsstyrelsens uppdragsverksamhet är ideologisk, i syfte att ge uppdrag åt nya, privata aktörer. Vi anser att det finns en viktig poäng i Skogsstyrelsens arbete som oberoende, värderande tredje part mellan köpare och säljare. Skogsstyrelsen ska också ha reella möjligheter att arbeta efter de skogspolitiska målen.

Den svenska skogen ska räcka till mycket och kräver därför en skogspolitik med engagemang. Den ska ge råvara till skogsindustrin, öka inslagen av trähusbyggen och ge nya möjligheter för uttag av biomassa. Den är betydelsefull för människors rekreation och hälsotillstånd. Den bidrar till upplevelseturismen, som har stor ekonomisk potential. Den uppfyller mångas behov av friluftsliv. Skogs- och tränäringen är viktig för sysselsättningen samtidigt som den är en stor tillgång i arbetet med att skapa ett hållbart samhälle. Trä och träfiber är en förnybar och nationell resurs, och en ökad användning av trä ska främjas.

Vi vill också markera behovet av projekt som leder till bevarandet av tallbeståndet i Sverige. Den förnyring av tall som tidigare var en naturlig del av skogsarbetet har i dag ersatts med plantering av gran. Detta kan leda till att marken utnyttjas på fel sätt, vilket ger sämre ekonomi för skogsindustrin. Den biologiska mångfalden riskerar därmed att utarmas.

Jakt som en del av naturvården

Jakt och viltvård utgör en viktig del av många människors vardag. Möjligheten att jaga, spåra, iakta och fotografera eller filma vilda djur och fåglar har stor betydelse, både som yrkesutövning och som fritidssysselsättning. Jakten är en av mänsklighetens äldsta kulturyttringar. För en nödvändighet för att överleva, i dag ett fritidsintresse och en form av rekreation. Drygt 300 000 utbildade jägare deltar varje år i den svenska jakten, företrädesvis i älgjakten. Från socialdemokratisk sida vill vi öka intresset ytterligare, och människor som bor i tätorter och som inte själva äger mark ska kunna lära sig att jaga. Jakt ska vara ekonomiskt och praktiskt tillgängligt för alla, inte bara för några få.

Älgstam i balans

Inom den svenska jakten har älgjakten en särställning. Omkring 100 000 älgar skjuts varje år, vilket ger älgkött till ett värde av nära en halv miljard kronor om året. Älgförvaltningen är inriktad på att skapa en livskraftig älgstam med hög kvalitet och i balans med betet. Under 2012 är tanken att det nya systemet för älgförvaltning ska träda i kraft och börja fungera rent praktiskt.

Vi upplever en viss oro inför sjösättandet av det nya systemet. Vi anser att det är nödvändigt att regeringen har säkerställt att kostnaderna för den nya förvaltningen inte kommer att överstiga intäkterna och att den inte kommer att medföra att de enskilda jägarna ska bära den ökade kostnaden själva.

Fel! Okänt namn nå

Småviltsjakt i fjällen

Våren 2007 ändrade regeringen rennäringsförordningens 3 § på ett sätt som gjorde vår svenska fjällvärld till en jaktmark öppen för alla EU-medborgare. Därmed beslutade regeringen att på samma villkor ge såväl svenska som utländska jägare tillgång till småviltsjakten i den svenska fjällvärlden. Detta beslut innebär ett stort hot inte bara för den framtida jakten utan också för den biologiska mångfalden i den svenska fjällvärlden.

Det tidigare regelverket utestängde inte utländska jägare från jakt i vårt land. Det är inget som vi önskar. Men det fanns möjlighet att reglera jakttider och att ställa krav på medföljande svenska jaktguider. De förvaltande myndigheterna eller länsstyrelserna i respektive län hade möjlighet att reglera jakten och, vid situationer med alltför hårt jakttryck, gynna de som faktiskt äger fjällen – den i Sverige boende befolkningen.

Dessa möjligheter har nu tagits bort. Vi menar att detta skedde med en ogrundad rädsla för att EU skulle fördöma och bestraffa Sverige för vårt nationella regelverk när det gäller jakt och fiske på statens mark ovan odlingsgränsen.

Regeringen fattade ett förhastat beslut och ingen konsekvensanalys genomfördes innan det fattades. Sedan dess har Finland anmälts till kommissionen för de särregler som gynnar finska medborgare gentemot andra EU-medborgare. Den finska regeringen argumenterade för reglerna i ett svar till kommissionen, vilket gav Finland rätt att behålla reglerna. Vi menar att kommissionens besked till Finland innebär att det också kan vara en framkomlig väg för Sverige.

En stark vargstam i harmoni med människan

Vi vill ha en livskraftig vargstam i Sverige. Politiken för att åstadkomma det bör kännetecknas av långsiktighet och bredd. Vi behöver en 20-årsplan för att förstärka genetiken och därmed den långsiktiga livskraften i vargstammen. Regeringens plan sträckte sig bara fram till 2014. Det viktiga är att låta dem som bor i närheten av vargreviren få en chans att delta i förvaltningen av stammen. Vi vill arbeta fram olika metoder och lösningar på de problem och konflikter som finns i dag så långt som det är möjligt. Vi anser att vi skulle ha behållit det senaste etappmålet som en långsiktig miniminivå, och att det var ett misstag av den borgerliga regeringen att införa ett tak på stammen. Självklart borde det vara en miniminivå som gäller både för vargstammen och för den regionala förvaltningens skull. Regeringens och riksdagsmajoritetens tak innebär att man inte litade på den regionala organisationens förmåga att själv förvalta.

Vi är skeptiska till inplanteringen av varg. Vi vill hellre underlätta den naturliga invandringen. Enligt experterna räcker det med en invandrad varg per år i 20 år för att vi ska få ordning på de genetiska problemen i den svenska vargstammen. Det känns mer seriöst än att föra in 20 vargar på ett år, som regeringen helst vill göra.

Rovdjursskadeersättningen

Sedan två år tillbaka bedriver SLU, Sveriges lantbruksuniversitet, ett treårigt forskningsprojekt som ska ge svar på hur mycket ren en björn fäller, och i studien ingår två samebyar.

Studien visar att bland de dräktiga vajor som hade försetts med sändare kan man konstatera att 43 procent saknade kalv vid årets renkalvmärkning. Något som direkt kan kopplas till ett ökat rovdjurstryck av framför allt björn. Eftersom björnstammen har ökat de tio senaste åren jämfört med andra predatorer på ren, så bedömer både samebyarna och SLU att björnen är en betydligt större predator på renkalv än vad som tidigare varit känt.

De nya forskningsresultaten borde föranleda en översyn av ersättningssystemet för samerna pga. rovdjursskador.

Vi menar också att rovdjurspolitiken i stort är beroende av att det ersättningssystem som finns fungerar tillfredsställande. Det gör det inte idag. Kritiken är hård, och i många fall är det den enskilde företagaren i glesbygd som får stå för de förluster som en centralt beslutad rovdjurspolitik medför om inte ersättningssystemen fungerar. Vi vill därför tillföra 10 miljoner till rovdjursskadeersättningarna.

Stockholm den 4 oktober 2011

Matilda Ernkrans (S)

Johan Löfstrand (S)

Jan-Olof Larsson (S)

Helén Pettersson i Umeå (S)

Sara Karlsson (S)

Pyry Niemi (S)

Christina Karlsson (S)